

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Ishaja kot priloga „SLOVENCU“ sveder vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, iside „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 4.

V Ljubljani, 16. februarja 1893.

Letnik VI.

Petdesetletnica sv. očeta.

Dne 19. februarja bode 50 let, ko je bi sedanji papež Leon XIII. posvečen v škofa. Petdesetletnica škofovanja je že sama na sebi redka in pomenljiva slavnost, tem večji pa je njen pomen, ako jo slavi škof vseh škofov, naslednik sv. Petra v Rimu, ako jo dočaka kot starček po letih, a kot mladenič po duhu, in sicer v dobi, ko povodenj nezadovoljnosti in vporov preti s poginom človeški družbi in je svetelnik na skali sv. Petra edina luč, ki razsvetljuje temo občne zmešnjave ter kaže pot rešitve v socialnem miru. Mi živimo v stoletju hitrih prememb, narodi drvé kakor za stavo v negotovo bodočnost ne oziraje se na mnoge nevarnosti in ovire, zato je gotovo posebna milost božja, da vodi ladijo sv. Petra po burnih časa valovih v teku dolgih let izkušen krmar, ki pozna nevarnosti, ki je izurjen v boju z viharji in valovi ter je po modrosti in previdnosti izbrano orodje v rokah božje presidnosti. V starosti, ko si že mnogi želé počitka in miru, poklical je Gospod sedanjega sv. očeta za čuvaja na Sijonu, za pastirja narodov. Na njem so se uresničile besede prorokove: „Mladeniči obnemorejo in se utrudijo in močni padejo vsled oslavljenja, oni pa, ki v Gospoda zaupajo, ponové svojo moč, dobé peruti kakor orli, tekó in se ne utrudijo, gredó in ne obnemorejo.“

Božja previdnost pa se ne kaže le v visoki starosti, katero je dosegel Leon XIII., temveč tudi v njegovem delovanju. Ko je papež Pij XI. zatisnil oči, pretresel je bolesten strah marsikatero verno srce. Za obstanek cerkve sicer ni bilo strahu, kajti Gospod je obljubil, da ostane pri njej do konca sveta, vendar so se mnogi strahoma popraševali, kdo bi bil sposoben, da v zamotanih in nevarnih tedanjih časih prevzame butaro najvišjega pastirstva na svoje rame. Izpolnile so se besede, katere je Gospod govoril po preroku Jeremiji izvoljenemu ljudstvu: „Dal

vam bodem pastirje po svojem srcu, ki vas bodo pasli z modrostjo in naukom.“

In tacega pastirja po božji volji imamo v slavno vladajočem Leonu XIII., ki je petnajst let neprestano oznanjal vladarjem in narodom večno božjo modrost, resnice svetega evangelija. Ko je kardinal Pecci opazil pri volitvi papeža, da večina kardinalov misli njemu dati svoje glasove, tedaj jih je prosil: „Nikari mene! Vidite, da sem star (67 let) in bolehen. Ako mene izvolite, bote imeli v kratkem nove volitve, ker jaz ne morem dolgo živeti. To pa je za oddaljene kardinale težavno tako kmalu zopet hoditi v Rim.“ — A kardinalov te besede niso zmotile, vodil jih je sv. Duh, da so vkljub temu ugovarjanju izvolili kardinala Peccija kot — Leona XIII. — za papeža. — Tedaj pa se vzdigne papež, pogleda v nebo ter vsprejme izvolitev, rekoč: „Pomoč naša je v imenu Gospodovem!“ Takoj po svoji izvolitvi je rekel zbranim kardinalom: „Najprvo izjavimo slovesno pred Vami, da se budemo v izvrševanju apostolske Svoje službe z božjo pomočjo v prvi vrsti trudili za to, da sveto ohranimo izročeni Nam zaklad katol. vere, verno in zvesto branimo pravice cerkve in apostolskega stola ter skrbimo za blagor vseh. Pri tem smo pripravljeni vse storiti, vse muke prenesti.“ Svojo obljubo je Leon XIII. zvesto spolnoval. Vseh dolgih 15 let trudil se je za blagor sv. cerkve in za srečo človeštva. Branil je vedno pogumno pravice stolice svetega Petra. Oznanjeval je resnico kraljem in podložnim, zagovarjal pravice revežev, klical bogatinom v spomin dolžnosti pravice in krščanske ljubezni, skrbel je z enako očetovsko gorečnostjo za vse narode, med temi poslal tudi lepo pismo Slovanom o sv. Cirilu in Metodu itd. Hvalimo Boga in prosimo ga, naj nam Bog ohrani Leona XIII. še mnoga, mnoga leta!

Kaj je novega po Slovenskem?

S Koroškega. (Raznosterosti.) Marljivo „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je v zadnjem času napravilo v celovški okolici dva javna shoda, ki sta se obnesla prav dobro. Na obeh shodih je predsedoval bl. g. podpredsednik Vek. Legat. O društvenem namenu je govoril vrli mestni kapelan č. gospod Fr. Treiber, o šolskem vprašanju pa g. urednik Filip Haderlap. Celo nam nasprotni liberalni listi hvalijo izborne poučne govore g. Haderlapa. Poleg imenovanih je na obeh shodih nastopilo še več drugih govornikov, ki so z živo besedo poučevali zbrane kmete. — Tudi Ciril-Metodove podružnice so napravile v zadnjem času več shodov, ki so bili dobro obiskani. Posebno lep je bil shod

v Doberlivasi. — Še letos bodo zidali železnico skozi tiljsko dolino. — Po noči od 28. do 29. januarja so čutili na mnogih krajih dežele potres. — Pri brodu v Spodnjem Dravogradu se je prekusnila sredi Drave ladija. Vse štiri osebe, ki so bile v nji, so utonile. — Na Koroškem ni čudno veliko ljudij jemlje življenje s samomorom. Nedavno sta si vzela življenje nek kupec in 22letni agent. — Slovenski sta začeli uradovati vrli občini v Šmihelu in v Globasnici. Pa razna oblastva slovenskemu uradovanju delajo velike zapreke. Toda upamo, da se vrli občini ne bosta udali nasprotnemu pritisku. Vsaka sila do vremena!

—m—

Cerkev in šola.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

9. Maščevanje.

Kakal sem vlaka na postaji N. Na kolodvoru je vse mrgolelo ljudi, gosposkih in kmetških, starih in mladih. Prihajalo jih je čim dalje več. Prišla sta tudi dva duhovnika. Prijaznost in krotkost si jima mogel brati z obličja,

tiho in mirno sta šla skozi množico ter sedla na klop, čakaje vlaka, da se odpeljeta.

Kar se jima nastavijo trije mladi gosposki gizdalini ter ja začno zasmehovati in zbadati s pikrimi besedami. Onadva molčita. — Gospodiči postanejo zato še drsejši ter začno še glasneje zabavljati. Kar vatane izmed obdista prileten gospod, stopi krepko pred klop, na kateri

Listek.

Znamenje.

Vračajoč se že precej pozno zvečer iz trga domov doidem na cesti moža, ki je stopical istim potem. Ker je bilo temno, ga nisem mogel spoznati na prvi hip; zato sem »dober večer« zeleč hotel iti urnim korakom dalje. Ali možak prijazno odzdravivši pristavi: »Ali se ti mar tako mudi, France; počakaj no, greva skupaj, če se ti ne zdi za malo!«. »A ste vi, očka;« spoznal sem po glasu starega Andrejca, zgovornega in mnogo izkušenega vaškega krojača, tistega, ki je bil tako suh, da se je o njem govorilo, da nosi gladilnik v žepu, da bi ga veter ne odnesel. »Prav rad«, pravim jaz, »nama vsaj ne bo dolg čas in mej potjo se lahko kaj pomeniva.« »Pa strah naji ne bo«, doda Andrejec, »zakaj noč ima svojo moč, posebno pa tukaj doli pod klancem.« »No, strahov se pa toliko bojim, kakor zaba dežja«, odgovorim na to, »o polnoči vam grem sam, kamor le hočete.« »E, mladi svet je dandanašnji že tak, da se nobene stvari več ne boji; ne čarovnic, ne volkodlakov, ne strahov; kar je bolj učenih, se še celo za Boga dosti ne zmenijo, za hudiča pa že prav nič. Ne vem, kaj bo iz tega«, dé Andrejec. »Ali naj bo to, kakor hoče; strahovi so pa le. O tem sem se jaz sam dostikrat prepričal in včasih sem komaj še živ odnesel peté, dasi nisem strahopet človek«, pravi krojač.

»Navadno si človek sam nareja strahove«, odvrnem jaz, »in — Hu«, zakriči naenkrat Andrejec odskočivši na stran, kakor bi ga bilo nekaj pičilo, tako da sem se jaz stresel. Pa poberem mu hitro pipico čedrarco, ki mu je od strahu padla iz ust. »Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti«, hiti Andrejec vs prepaden ter se jame križati.

»Ali si videl?« prša me, ko se nekoliko oddahne.

»Videl«, odgovorim; »nek črn pes je skočil mimo.«

»Pes, da, strah je bil, pravi strah, kakoršnega so že mnogi videli ravno pri tem-le znamenju«, pokaže na križ, stoječ ob cesti, do katerega sva ravno prišla.

»Tako, tukaj torej strši?« prašam radovedno.

»Kaj pa da! Ali še tega ne veš, le škoda, ko si tako blizu doma«, se začudi krojač. »Kar se je Gregor Jaka todi ponesrečil, — ti ga nisi poznal — od tega časa ni več varno hoditi po noči mimo tega znamenja.«

»Ali je že dolgo tega, kar se je Jaka todi ponesrečil, in kaj pa se mu je prav za prav primerilo?« prašam jaz.

»Bo tega kukih dvajset let;« pravi Andrejec, »takrat ko so tu pri nas še sle fuzine in je posebno žebliarija dajala kaj zasluzka. Takrat si je lahko vsak priprost kovač kupoval ob nedeljah meso; kdor je bil bolj trden, je celo prašiča zaklal v jeseni. Sedaj ni nič; sama berutija. Ker je bil torej dober zasluzek, hodilo je več možkih iz okolice v fuzine »cajnat;« med temi je bil tudi Gregor Jaka.

sta sedela duhovnika, ter reče, obrnivši se proti predrznim zabavljivcem: „Gospodje, zdaj se pa kar hitro poberite! Le še jedno tako besedo in mene razžalite, pa tudi kmalu zveste, kdo sem jaz!“

Med navzočim občinstvom, ki je čulo te besede, nastala je tihota. Vsi so se obrnili tja, kjer se je vrtil ta prizor. Mnogi so glasno obsojali neolikano vedenje surovežev ter odobraval besede starega gospoda, kateri je stal ponosno pred zaničevalci ter jim zrl mogočno in ostro v obraz.

Le-ti so hipoma umolknil. Slišale so se le nerazumljive besede, katere so šepetali natihome med sabo; naposled so se porazgubili med občinstvom.

Starček se je vrnil na to k svoji družini, ne izpregovorivši z duhovnikoma niti besedice. Po njegovem od starosti razoranem obrazu in sivih lasih sem sodil, da mora imeti blizu sedemdeset let; njegova priprosta a čedna obleka je kazala, da je bržkone imovit in čistan meščan.

Med tem je prisopihal vlak. Potniki so se vsuli iz kolodvora v vozove kakor buče v panj, rečeni gospod pa je vedno še gledal one tri gospodiče. Opazivši, da so pustili duhovnika ter se spravili v drug voz, jel se je razgovarjati z načelnikom postaje.

Vlaka, s katerim sem se imel odpeljati jaz, še ni bilo, zato sem sedel na klop in čakal. Jako me je obveselilo, ko se poslovi vrli mož od načelnika ter sede poleg mene na klop. Pogovarjala sva se različne stvari, naposled obrnem pogovor na prejšnji dogodek. Bil sem starejši od njega, torej mi je bilo dovoljeno pričeti drug razgovor. Povedal sem mu, da sem tudi jaz težko poslušal in gledal

surovo vedenje neolikancev nasproti duhovnikoma, a star in slaboten se nisem drznil jih javno zavriniti.

Gospod nekaj časa molči, potem pravi: „Povem naj vam torej, zakaj jaz duhovnike povsod in vedno zagovarjam! Čujte:

„Jaz sem bil v mladosti potovalen kupec; bil sem torej vedno na potu. Ljubil sem družino ter bil vesel dečko. Tudi zgovoren sem bil, dostikrat sem veliko govoril o rečeh, o katerih nisem razumel ničesar. Tudi zabavljal sem rad čez gosposko in zlasti čez duhovski stan.

Nekega dne, — že je tega petdeset let — sem se peljal s pošto, ki je bila natlačena potnikov. Vozili smo se skupaj raznovrstni ljudje, gospodje, gospe, otroci. Tudi neki duhovnik je sedel med nami. Pomenkovali smo se med seboj to in ono ter si delali zabavo z raznimi šalami in dovtipi. Zabavljati smo jeli in se norčevali iz duhovnikov, da bi žalili navzočega svečenika.

Vozili smo se dolgo. Zvečer se pripeljemo v mesto L, ter gremo skupno v krčmo N. prenočevat. Tudi večerjali smo vsi skupaj in še vedno zaničevali duhovski stan. Pogledoval sem duhovnika sedečega blizu naše mize, kar sem opazil, da ima mož solzne oči. Tako bridko so ga zadevale naše zabavljice. Naposled plača, vstane in gre. Tudi mi nismo sedeli dolgo, utrujeni od dolge in mučne vožnje se odpravimo spat.

Naše prenočevališče je bilo veliko, a staro leseno poslopje. Tisti večer je bilo kar natlačeno tujcev; jedina velika soba s štirimi posteljami v gorenjem nadstropju je bila še prazna.

Bil je to sicer pošten in delaven fant, pa le dokler je živel njegov stari, hud, oster mož. — Sedaj nama pride nasproti nek gospod; zdel se mi je znan, in takoj sem vedel, kaj je z onim psom, ki naji je srečal zgor znamenja. A krojača nisem maral motiti v pripovedovanju; zato nadaljuje:

„Imeli so doma malo kajžo, toliko da jim ni ravno primanjkovalo potrebnega živeža. Ali ko je stari zatislil oči, se je pa fant ves spremenil. Začel je hoditi v družine, na ponočevanje; popivali in prepevali so včasih po cele noči. Mati, dobra, a le premebka ženska, ga je sicer svarila in za božjo voljo prosila, naj bo pameten in naj se drži bolj doma; ali Jaka se ni veliko zmenil za take opomine. Ko je bil dosti star, zahteval je, naj mu izroče gospodarstvo, ali stara tega ni hotela storiti, ker je bila še sama dosti pri moči in se je sin vedel le prenerodno. A oženil se je pa vse eno, kar na roko, kakor pravimo. Onegavo Mino je vzel, ki sedaj gostuje v Pukovi bajti. Živela sta nekaj časa prav mirno in zadovoljno, tako da je bila mati zelo vesela te spremembe in mu obljubila čez dobro leto izročiti posestvo. Mina je bila prav pridna in marljiva gospodinja; po letu je hodila k sosedom v dnino in marsikak novčič prištedila za zimo. Jaka pa je hodil, kakor poprej, delat v fužino.

Ali pijače pa le ni mogel popolnoma pustiti; saj pravim: stara navada, železna srajca. Posebno pa se je rad tega nesrečnega žganja večkrat le preveč navlekel, in tedaj je razgrajal in robantil, kakor črna živina.

Zena ga je prosila za žive in mrtve, naj stedi denar, ter naj pomisli, da je treba nekoliko na stran dejati, če pride bolezen ali kaka druga neprilika. Toda Jaka se ni Bog ve koliko zmenil za take prošnje in opomine. Rekel je navadno: »Ne bilo bi prav, če bi le grablje imeli, vil pa ne. Če pijem, saj pijem za svoje; potreben sem ga pa tudi, da si včasih malo dušo privežem. Drugi ravno tako delajo, in človek se mora ravnati po ljudeh. Mir in zadovoljnost sta zginila iz hiše. Vse je šlo narobe.

»Bog je sicer potrpežljiv; ali kadar ima zadosti, ima pa tudi zadosti«, pomodruje Andrejec. »Neko soboto zvečer — mislim, da je bilo okrog pusta nekako — Jaka nenavadno dolgo ni bilo domov. Mina ga čaka z večerjo, ali zastonj, ni ga od nobenega kraja. »Kaj, ko bi se bil pri svojem nevarnem delu kaj poškodoval«, si misli, »pa bi bil vsaj kdo prišel povedat.« Ko bi tako pozno ne bilo, bi ga bila šla iskat, ali kazalec na uri se je pomikal že proti enajstim in v zibelki je sem ter tja zajecal bolan otrok, katerega tudi ni mogla pustiti.

Minila je mučna noč, polna skrbi in strašnih slutenj. Ko so zjutraj sli ljudje v trg k prvi maši, jim je naročila, naj poizvedo kaj o Jaku, ako jim je mogoče, ker ga še ni domov. Čez dobre tri četrt ure pa že pripeljemo stirje možakarji na samotskih saneh Jaka domov. Šimenov Martin hitro stopi v hišo in pokliče Mino. »Tu je sedaj Jaka; pa nikar se preveč ne ustraši,« pravi, »je že božja volja tako. Ves trd je; nič več se

Tu notri se spravimo. Odložimo svojo potno robo, bese-
dujemo in vpijemo nekaj časa, naposled pospimo vsi.

Toda nismo dolgo spali. Kakor bi vstrelil nas zbudi
kmalu glasno vpitje: Gor! gor! Planemo kvišku. Groza!
Gorelo je v prenočevališču. Ogenj se je hitro širil in kmalu
je bila lesena stavba vsa v plamenu. Pokala je na vseh
štirih vogalih in se podirala. Navstal je strašen vrišč, jok
in kričanje se je razlegalo na vse strani.

Kakor blisk poskočimo i mi štirje tovariši iz postelj
proti vratom, da se rešimo. Jaz sem se pri tem zaletel v
velik zaboj, ki je ležal na tleh in padel sem tako nesrečno,
da sem si zlomil desno nogo nad členkom.

„Za Boga!“ sem začel vpiti. „Tovariši, pomagajte!
Moja noga je zlomljena, jaz ne morem nikamor! Vzemite
me seboj, ne dajte, da tukaj zgorim!“

„Bežimo, bežimo! Stopnice se že podirajo! Reši
se, kdor more!“ tako so krčali moji prijatelji in vsi
zbežali. Rudeči plamen je že uhal v okna, zagrinjala na
oknih so se vnela. — Z velikim trudom in bolečino sem
se privlekel po tleh do vrat in klical na pomagaje, toda
zaman; žive duše ni bilo blizu.

Kar začnem močan glas: „Nataj, nataj! sicer ste
zgubljeni.“ — „Ni mogoče; vse bo zgorelo! Ognjegasei
si nič ne upajo!“

In zdajci skoči skozi okno k meni mož, zakajen in
črn od dima, v obžgani suknji in s krvavo glavo. Hipoma
me zgrabi ter zadene na rame, prime se za vrv in zdrkne
po nji z mano na tla.

V tem trenutku sem spoznal, da je to duhovnik, s
katerim sem se vozil večeraj skupaj na pošti ter ga zaničeval.

ne gane. »Jezus, Marija! Kaj praviš, ni mogoče — Jaka
mrtev —« zakriči in toliko, da ni omedlela. Med tem
smo nesli Jaka v hišo in ga položili na klop pri peči.
Na glavi je imel malo rano. Ugibali smo, kaj bi bil
uzrok smrti. Ta pravi: »Nekdo ga je ubil.« Drugi zopet:
»Zmrznil je.« Tretji pravi: »Sam se je ubil«, tako da
gotovega nismo nič vedeli.

Bliskoma se je ta novica raznesla po vasi in po
vsi okolici. Kmalo je bila vsa soba polna radovednežev,
ki so milovali ubogo Mino in modrovali, kaj bi bilo
pravi uzrok tako nenavadne in grozne smrti. Naposled
pride tudi Veseljakov Tone, ki je bil dobro znan z
Jakom; tisti, saj veš, ki tudi ni skoro nikoli trezen.
»Kaj bote vi«, pravi navzočim; »vsi skupaj nič ne veste.
Jaz vam povem, kako je s to rečjo. Sinoči, ko smo do-
bili svoje tedensko plačilo, smo sli kakor po navadi
malo k Štefančku, da bi se nekoliko podprli in malo
splaknili posušena grla. Družba je vedno bolj naraščala
in bili smo prav židane volje. Jaka je pil, kakor da bi
bil brez dna. Jaz pa, ko sem čutil, da ga imam dosti
za pravo reč, sem ga nagovarjal, naj gre z menoj domov.
A ni se dal pogovoriti, kakor da bi bil sedel na smoli.
Ako pridem, pridem sit, ali pa več ne pridem, rekel je
komar;« tako mi je dejal, ko sem šel iz gostilne. Ko
bi bil pomislil, kaj je rekel! Kakor sem danes zjutraj
zvedel, so ga okrog devetih sinoči postavili pred vrata,
ker jim je hotel vse pobiti. Bil je pa menda tak, da se

Vsled strahu in bolečin v nogi postal sem nez-
veden, da nisem vedel, kaj se godi z mano. Ko se mi je
zopet zjasnilo v glavi, videl sem, da mi zdravnik obre-
zuje nogo. Ležal sem v kotu na velikem vrtu na slami.
Mnogo ljudij je stalo okrog mene. — Pogledal sem okoli,
a zatisnil zopet oči vsled slabosti. Slišal sem pa vse, kar
so ljudje govorili med seboj. Pomenkovali so se, koliko
tujcev je zgorelo v poslopji, koliko da je poškodovanih in
močno ranjenih.

Vsi navzoči so hvalili pogumnega duhovnika, ki je z
nevarnostjo svojega življenja rešil gotove smrti svojega
zaničevalca in sovražnika.

A vrli gospod se je bil opeknel v ognju tako, da so
ga nesli v bolnišnico. Bil je opečen in obžgan po celim
telesu, zlasti po ramah. Oči so bile krvavo rdeče.
Ubogi mož!

Kakor hitro sem se mogel opreti na bolno nogo,
lezel sem v bolnišnico obiskat prebлагega gospoda, svo-
jega največjega dobrotnika. Dolgo sem stal pri postelji
ter zrl tih in nem v obličje milemu možu, govoriti nis
mogel ni besedice.

Naposled izpregovorim: »Prečastni gospod, odpustite
mi! — Bog Vam povrni tisočkrat! — Tovariši moji so
me zapustili, Vi ste pa rešili z nevarnostjo svojega ži-
vljenja mene nevrednega, ki sem Vas zaničeval. Prosim,
odpustite!“

Gospod, kateremu se je poznalo na obrazu, da trpi
silne bolečine, pokaže na razpelo, ležeče poleg seba, pa
zašepeče: »Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpustimo
svojim dolžnikom!“

je ves opotekal. Najbrže je potem tam doli pod klancem,
kjer ni držajev, zavozil s ceste, in ker svet precej viš,
se izpodtaknil in padel. Z glavo je zadel ob kamen in
omoten obležal na mrazu, ter po noči zmrznil. Sedaj
ga ne bo več pil. Kolikokrat sem mu dejal: »Pij malo,
da boš mogel dolgo piti, kakor delam jaz, ali ni maral.«
Nato odide Tone proti trgu. Stara Fodla je pa vpila se
za njim: »Le glej, da se še tebi kedaj kaj enakega ne
pripeti. Ni davno, kar so gospod na prižnici rekli: »V
kozarcu se jih je več vtopilo, ko v morji.«

No, sodnijska in zdravniška preiskava je dokazala,
da je Tone imel prav, nadaljuje krojač. »Od tistega dan-
pa, ko se je ta nesreča zgodila, je skoro vsak, kdor je
bolj pozno zvečer hodil tam mimo, slišal neko mlo
zdihovalje in ječanje, da je človeku vse kosti pretreslo.
Nekaterim se je celo tisti črni pes prikazoval, ki sva ga
danes videla. Jakovi tovariši so mu zato postavili tisti
križ, ki se danes stoji. Ječanje in zdihovalje se sicer
več ne alisi, ali pes pa še večkrat koga straši.«

»Sedaj pa lahko noč, oče«, pravim jaz. Prišla sta
ravno do razpotja in jaz sem moral zaviti v stran. »No,
te časti sicer nisem dosegel, da bi bil oče, in mislim,
da je tudi ne bom; sem se že preveč postaral«, se
pošali Andrejec. »Dobro spi; lahko noč«, in kreneta
jo vsak na svojo pot.

Pretnar.

Minolo je od takrat petdeset let.

„Ali zdaj umejete, zakaj jaz duhovnike vedno branim in zagovarjam?“ —

Močno me je ganila ta pripoved. Primem moža za roko in mu pravim: „Tako delajo mnogi. Onim, ki jih v sili zapusté, zaupajo, resnične in zveste prijatelje svoje pa zaničujejo in preganjajo.“

10. Zadnji črednik.

Zora zori, rosa pada,
Med gorami pasu stada.¹⁾
A na briegu pastir sjedi,
Pa u svoje stado gleda.

Pred leti sem bil kot dijak na počitnicah v L. Med vsemi vaščani me je najbolj jel zanimati tamošnji črednik. Bil je to človek, kakeršnega bi z lepa ne našel med današnjimi pastirji, res nenavadna prikazen in vreden, da nekoliko spregovorim o njem. Bil je mož visoke, ravne postave, širokih pleč, podolgastega, zagorelega obraza z mogočnimi brkami pod nosom, bistrega in resnega pogleda. Med gostimi, črnimi lasmi, kolikor se jih je videlo izpod širokokrajnega klobuka, je bilo že mnogo „šmarnc“, znamenje, da je že nekateri vihar hrumel nad to glavo. Oblečen je bil prav skromno, a vedno dostojno in snažno. Na velikansk, zavihan kozlov rog trobeč, s krivo palico v roki, stopal je enakomernim korakom v lesenih čokljah za svojo pisano čredo, katero je skoro vsak dan gual mimo mojega stanovanja.

Ker so mi ljudje mnogo hvalevrednega pripovedovali o njem, sem želel natančneje se z njim seznaniti. Prilike mi ni manjkalo. Na svojih sprehodih išoč redkih cvetlic in raznih žužkov za svojo naravoslovno zbirko sem pogosto naletel nanj. Ker je bil jako prijazen in uljuden človek, se je kmalo izcimilo mej nama prav zaupljivo, rekel bi, skoro domače razmerje, bila sva si iskrena prijatelja. Večkrat sva po celo ure presedela v hladni senci kake košate buke in se menila o nekdanjih hudih in sedanjih dobrih časih. Najraje sem ga poslušal, kadar mi je pripovedoval o svojih večkrat skoro neverjetnih dogodkih, katere je doživel v vojski z Lahom. Tam je bil tudi ranjen v levo roko, tako, da je ni mogel več rabiti za kako težko delo. Ravno to je bilo tudi uzrok, da se je lotil pastirstva.

Bil je pa za to kakor nalašč. Z živino je ravnal lepo in usmiljeno; nikoli je ni po nepotrebnem pretepeval, kar se žalibog med surovimi pastirji le prepogosto godi. Silno vestno je pazil, da živina ni uhajala v škodo; in ako je kljub vsej njegovej čuječnosti vendar le včasih kako razposajeno živinče prekoračilo slabo narejen plot, je šel vselej takoj prosit odpuščenja k dotičnemu posestniku in bil pripravljen škodo poravnati.

Badi tolike vestnosti in natančnosti je bil pa tudi pri vseh jako priljubljen; vsak ga je spoštoval in čislal. To se je pokazalo vsako spomlad, kadar se je bilo treba na nove vdinjati. Prišli so pastirji iz raznih krajev se ponujati in bili so pripravljeni za boljši kup opravljati to službo, kakor Matija — tako mu je bilo ime —; ali naši

vaščani so vselej izvolili Matijo, dobro vedoč, da boljšega ne dobé nikdar in so zato raje nekoliko „borov“ več plačali. Pa saj veliko itak ni bilo, kar je dobival za svoj ne ravno mal trud. Od vsakega repa po 8 grošev, kakor mi je sam pravil, poleg tega pa še vsak dan, kolikorkrat je bil pri eni hiši na čredi, en funt kruha. Pasti pa je moral od Trjakov (sv. Filip in Jakob) do sv. Martina, ako ni poprej sneg zapadel.

Da bi vse leto srečno pasel, je prvi dan, predno se je živina spustila na pašo, strogo zahteval in zabičeval pri vsaki hiši, naj ne pozabi gospodar ali gospodinja pred hlevnim pragom križa narediti s šibo, vzeto iz beganice, ki je bila blagoslovljena cvetno nedeljo. Ubogali so ga, in res, kar so ljudje pomnili, se ni pripetila niti ena nezgoda na paši ves čas njegovega pastirovanja.

Kako veren in bogaboječ da je bil Matija, da je bil vseskozi možak-poštenjak, o tem sem se često prepričal na lastne oči. Prav posebno pa mi je ugajal način, kako je spolnoval tretjo božjo zapoved, ker mu služba ni pripuščala, da bi hodil v cerkev. Neko nedeljo namreč, — bilo je krasno jutro — krenem na vse zgodaj proti vabljivemu smerekovemu gozdiču, razprostrajočemu se po nizkem griču na severni strani vasi, da bi si tam šetajoč razvedril duha in navžil svežega gozdnega zraka. — K maši sem sklenil iti ob desetih. — Približavši se griču, začujem kmalo raznoubrano bingljanje mnogobrojnih zvoncec Matijeve črede. Počasi korakam proti vrhu in tu se mi nudi ginljiv prizor, ki mi ne gre iz spomina.

Matija z molekom v roki je klečal tu odkrit poleg starega, na pol že razpalega križa, postavljenega na skalo med dvema vitkima jelkama. Šepetajoč tiho molitev, zrl je nepremično proti beli vaški cerkvi, bližeeči se v svetlih žarkih poletnega solnca. Lepo ubrano zvonjenje je ravno vabilo k jutranjemu opravi lu župljane, ki so se od vseh štirih vetrov pomikali trumoma proti svetišču kakor čebele v panj. — Spodaj po rebu se je pa mirno pasla čreda raznobjno pisane govede. Njeno melodično zvončkanje spremljano s skrivnostnim pihljanjem lahkega vetriča, ki je tihotno šumljal po smerekovih in jelovih vrhovih, nadomeščalo je priprostemu pastirju ubrano, cerkveno glasbo. Obdan od neštevilnih rosinih kapljic lesketajočih se kot biseri v vseh mavričnih barvah, mislim da ni pretežko pogrešal ta naravnin sin čarobne razsvitljave župniške cerkve. Nehoté so mi prišle na um Mažuraničeve besede:

Crkva mu je divno podnebesje,
Oltar častni brdo i dolina,
Tamjan, *) miris *) što se k nebu dite
Iz cvijeta i iz bijela svieta.

Ne da bi me bil opazil, sem polagoma zopet odšel, ker ga nisem hotel motiti pri tej pobožnosti. Mislim sem si pa potoma, ta ubogi pastir je brez dvoma na paši pri svoji čredi bolj pri službi božji, kakor marsikak na videz pobožen kristijan, ki v cerkvi sedi in z ustnicami miga, ali misli so mu pa povsodi drugje, samo v cerkvi ne.

Ko sem drugo leto zopet prišel v imenovano vas, ni bilo več Matije, šel je drugam službe iskat. Srenjski svet, odločen za pašnike, so namreč razdelili med posa-

¹⁾ stado — čreda.

^{*)} Tamjan — kadilo. ^{*)} Miris — prijeten duh.

mezne posestnike, kakor je to sedaj po Gorenjskem, in mislim, da tudi po drugih krajih naše dežele navada. Ako je to v prid gospodarstvu ali ne, tega danes ne bomo razpravljali; samo toliko omenim, da se povsodi, kjer svet razdelé, zmanjša število goveje živine. Pretnar.

11. Na sprehodu.

„Jaz kar ne morem tega duhovnika videti,“ deje mlad poročnik svojemu spremljevalcu, ko sta šla na sprehod mimo vaškega župnika; ta je namreč glasno molil iz svojega vsakdanjega brevirja.

„Jaz še manj,“ bil je odgovor.

„Ti pobožni hinavci niso nič boljši nego drugi.“

Tako sta vedno veselo kramljala med seboj. Naenkrat pa jima vendar le nekdo ustavi govorico; bil je berač, ki je ob cesti sedel ter prosil usmiljenih ljudij darov. Ubožec bil je slabo oblečen, raztrgan, umazan in lačen. Častnika vrgla sta mu vsak nekoliko krajezarjev v klobuk, ter molče odšla. Nista storila še dobrih deset korakov, kar se oba naenkrat ustavita. Jeden izmed njiju posebno vesel reče svojemu tovarišu:

„Jaz dobro vem, da župnik temu beraču, ko pojde mimo njega, še beliča ne bo dal!“

„Počakajva ga tu in paziva nanj,“ deje drugi.

„Veš kaj, dragi moj, raje stopiva za oni grm; kajti če naju tu vidi, bode beraču nalašč kaj dal, samo zato, da bova morala midva gledati, da kaj dá, če se mu skrijeva, bova pa spoznala njegove misli.“

Rečeno — storjeno.

Oba častnika se skrijeta za bližnji grm. — Kmalu potem pride mimo počasnih korakov vaški župnik še vedno v molitev zatopljen. — Se ve, da je berač tudi njega poprosil milošnje. Župnik ga pogleduje, zapre svoj molitvenik in išče po žepu denarja.

„Ljubi moj,“ reče župnik, še vedno iščoč po žepih, „verujte mi, da nimam nič denarja pri sebi!“

Takoj se pričneta oba častnika na ves glas smejati.

„Ali ti nisem pravil!“ šepetal je jeden svojemu tovarišu na uho.

Župnik iskal je še vedno po žepih denarja, a ničesar ni našel.

„Neprijetno mi je, da Vam ne morem ničesar dati,“ toži župnik.

„Ali slišiš?“ posmehuje se zopet častnik za grmom.

Župnik se zopet ozre po beraču in vidi, kako slabo je oblečen.

„Gotovo Vas zebe, ker ste tako slabo opravljeni,“ pomiluje ga župnik.

„Zelo je mraz,“ toži tudi berač.

„Tako pa počakajte nekoliko trenutkov.“ Po teh besedah odloži župnik svoj molitvenik iz rok, pogleda na desno in levo, sleče svojo suknjo ter jo pomaga ubožcu obleči.

„Tako, prijatelj, vzemite to suknjo, da bodete mraz obvarovani, — jaz bom tako kmalu doma. Ne povejte nikomur kaj o tem, toda molite za-me!“

S solznimi očmi se zahvaljuje ubožec župnika za dar ter mu poljublja usmiljeno roko. Župnik pa odide hitrih korakov nazaj ter zopet prične moliti.

Drugo jutro za rana bila sta še oba častnika v farni cerkvi ter sta pričakovala gospoda župnika, da bi ja — spovedal.

12. Pomisli!

Neki mladi učitelj prinesel je pametnemu kmetu časopis, naj ga bere. Ali ta ga ni hotel vzeti. Učitelj se je temu začudil in rekel: „Kako to, da tega časopisa nečete brati, ko vendar sicer radi kaj berete?“ — „Zato, ker sem katoličan,“ reče resno kmet. — „No, kaj pa ima to s tem opraviti?“ čudi se učitelj. „Pomislite!“ reče kmet, „ali bi vi vzeli v svojo hišo človeka, ki vedno zabavlja in obrekuje vašega očeta in vašo mater?“ — „Ali vendar, kaj ima to posla s časnikom, čudi se vedno bolj učitelj. „O prav veliko,“ odvrne kmet, „za nas katoličane je papež oče in cerkev naša mati; pomislite še jedenkrat, ali bi vzeli v svojo hišo onega, ki vašega očeta in vašo mater obrekuje? Onega, ki vedno obrekuje sv. Očeta škofa in cerkev? In to počno vsi liberalni in radikalni listi, in zlasti ta, ki mi ga sedaj ponujate. In take liste sprejemljejo mnogi katoličani v svoje hiše! Kakšni katoličani so pa vendar to?!“

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Naše ljudstvo in Amerika. S Pohorja se nam piše: Znano je, kako se je med našim ljudstvom vnela želja po Ameriki. Danes mi je omeniti, da je okoli sv. Treh Kraljev tudi od nas odšla prva „karavana“, obstoječa iz dveh moških in dveh — deklet. Vkljub vsemu svarjenju odšli ste poslednji, izmed katerih je ena hči vodje „karavane“, kateri je bil že pet let v Ameriki, pa se je vrnil bolan, a sedaj ozdravljen vede seboj svojo nepokvarjeno hčer v „obljubljeno raj“, v resnici pa v novodobno sužnost! Druga deklica pa ima že štiri

leta očeta v Ameriki, kateri je v pismu naročal, ne hoditi v Ameriko za njim, ker on pride itak v kratkem domu, ali žal: to pismo prišlo je, ko so bili „romarji“ že davno od doma. Ni verjeti, da bi se na potu srečali, ali kakšni bodo pogledi, ko on doma zve, da je hči proti njegovi volji šla ga iskat, — tega smo radovedni.

Toda to še ni vse. Za prvo „karavano“ misli v spomladi odriniti druga, brez dvombe močnejša. Potovanje to po tujem slično je popolnoma trdovratni bolezn, katera, če se koga prime, ne odjenja prej, dokler

ga ne porine v grob. Komur se začnejo dopadati obljube o bogatstvu v Ameriki, kdor rad sliši govoriti o »dolarjih« itd. njemu ne grejo več te misli iz glave. Edini zadržek mnogim je potreben denar za na pot, ali se to zapreko takšni nekako lahko premagajo s tem, da varčujejo in stiskajo, kar jim sicer ni navada. Tudi je dosti takih, ki »Amerikancem« za »rajto« radi posodijo, toda pod kakšnimi pogoji, to Bog ve.

Ne rekel bi beseda več o tem, ko bi vedel, da naše ljudi goni res stiska ali lakota od doma. Imamo res, kakor menda povsod, tudi dosti revnih ljudi, ali ti o Ameriki še ne sanjajo ne. Od nas se selijo le močni in spretni delavci, kateri ko bi hoteli pridno delati in s svojim stanom zadovoljni biti, lahko preživljajo sebe in svoje doma. Tako pa izgublja domači kraj vedno več delavnih moči, med tem, ko mu reveži nikakor ne odidejo. Še večja bremena občinam delajo takšni »Amerikanci«, ker na starost ali ako se kaj ponesrečijo, pridejo na domača ramena. Umestno bi bilo toraj braniti ljudem v Ameriko, ako jih ne goni sila, pravično pa, ako vkljub vsemu odidejo, da s tem zgubijo pravico do občinske podpore v starosti ali nesreči. Taka postava naj bi se v kratkem skovala z ozirom na naraščajoče izseljevanje v Ameriko.

Izseljevanju temu igra pa glavno ulogo novodobni materijalizem. V bližnjo Bosno, kjer so po ceni zemljišča na prodaj, se nikdo ne misli seliti, ker do kmetijstva dandanes nihče nima več veselja. Vzrok je sicer opravičen, da kmetu gre sedajni čas povsod slabo, ali kaj pa bo počela družba človeška, če se ji popolno spridi nje glavni temelj — kmetijski stan? Dalje komu pa gre dobro na tem svetu, ako nima v srcu čuta za dovoljnosti, katerega ravno je imenovani materijalizem spodjedel ljudem ter s tem pahnil jih v nesrečo? Le denar, le denar, tako se vpije in puli vse vprek, naj si je treba tvegati tudi življenje! Pozabljena je ljubezen do domovine, pozabljeni prijatelji in rodbina, pri mnogih pozabljena celo vera — edino zavoljo uboge kovine, — denarja! Nihče menda naših dedov in pradedov ni kedaj slutil, da bo kedaj na svetu se iznašel malik, katerega bodo njih potomci s toliko vnemo častili, kakor molijo sedaj novodobno »zlato tele.« In kje je konec ali cilj vsemu temu? Domovina bo zgubila krepkih sinov, pridobila pa — beračev. Ti pa tudi ne bodo našli onkraj morja zaželjene sreče, ker, če se še sedaj pulijo za delo v Ameriki zavoljo prevelikega števila delavcev, v prihodnje bo še slabše. Izgubljena bode najboljša doba življenja v trdih skušnjah po svetu, le starost morda še pride jih nekaj, (katerih ni zalezla kakšna nesreča) uživat domu, v nadlogo svojim. Zatoraj pa naj nam nihče ne zamere, če govorimo resno besedo našim izseljencem, seveda, ako jo hočejo poslušati in ubogati.

Kam bomo prišli? Leta 1884 je bilo v vseh avstrijskih deželah (vrez Ogerske) samo v knjiženih dolgov za 3.300.281.000 glđ. Sedaj ga je gotovo že čez 4 milijarde. Na Kranjskem je bilo koncem l. 1882 vseh vknjiženih dolgov za 59.759.100 glđ. 59½ kr. Vsako leto se pa vknjiži dva milijona goldinarjev novih dolgov. Torej

imamo sedaj skoraj gotovo okrog 80 mil. dolgov. Ako je plačevati same od polovice teh dolgov torej od 40 milijonov, obresti po 5%, potem morajo kranjski kmetovalci vsako leto plačati najmanj 2 milijona samih obresti. Ker pa po zadnji cenitvi vsa zemljišča na Kranjskem donosajo samo 2.815.492 glđ. čistega dohodka in je treba plačevati skoraj za 1¼ milijon vseh zemljiških davkov s prikladami, potem se pač ne smemo čuditi, ako toliko naši kmetovalci, da ne morejo več vseh bremen nositi.

Nedavno je umrl v Ameriki Že-Guld, naj bogatejši mož na svetu. Zapustil je 3.000 milijonov glđ. Ako se mu je premoženje obrestovalo po 5%, dobival je od svojega premoženja 150 milj. glđ. vsaki dan 410.958 glđ.

Po uradnih izkazih je bilo koncem l. 1890 v vseh avstrijskih deželah 91.967 žganjarij. Ker je v teh deželah 23.835.000 prebivalcev, je za vsacih 259 ljudi jedna žganjarija. Primeroma največ žganjarij je na Solnograškem in Koroškem, najmanj pa na Primorskem in v Dalmaciji.

Kako ohraniti staro votlo drevo. Da ohraniš votlo drevo, ki je tudi rodovitno, napolni votlino z ilovico, ter jo namaži ob vnanji strani s katranom. Predno pa votlino napolniš, očisti jo. Posebno velike votline po starem drevju pa očisti in jih potem kar z navadno malto in opeko napolni in zazidaj. Vuanjo stran lahko namažeš z barvo, ki je podobna vnanji barvi debla. (Vrtnar.)

Koliko naj stojé sadna drevesa jedno od drugega? Slovenski kmetje sadé navadno drevesa preveč skupaj. Ako nima drevesce dovolj prostora, ako ne more svojih korenin na vse strani širiti, tako, da ne pride s koreninami drugih dreves v dotiko, ne bode lepo rastle. Tem večje ko drevo zraste, tem dalje ko se razteza s svojimi vejami na okrog, tembolj vsaksebi naj se sadé. Ako je zemlja močna, rodovitna, morajo biti drevesa vsajena bolj vsaksebi, kakor v plitvi, pusti zemlji, ker v rodovitni zemlji se bodo bolj razrastla. Jablane, ki močno raste, naj se sadé po 10 m jedna od druge, ravno toliko tudi hruške. Češnje se sadé navadno po 5 m jedna od druge. Kostanji in orehi, ki se najbolj razrastejo, pa celo po 13 m. Srednje-debelnato in pritlikavo drevje se sme pa sevéda bližje skupaj saditi.

Da okna ne zamrznejo, deni dve šipi v okno tikoma jedna druge. Nerodno je po zimi, ko ne moremo videti skozi okno na cesto, kadar so okna do vrha zamrznena. Ako pa v okno denemo dve šipi, ali pa samo pri jedni strani košček stekla zataknejo, ne bode okno na tistem mestu zamrznilo.

Komur so v letošnjem hudem mrazu **jabelka zamrznila**, naj jih dene v mrzlo vodo. Voda bode potegnila kmalu vso emrzlino ná se in jabelka se bodo nekoliko časa drtala, sevéda dolgo ne.

Setev sadnih pešek. Kdor ni imel ob pretečenj jeseni sadnih pešek za setev, oziroma ko bi mu bil čas to sadjarsko opravilo spodnesel, ni se stvar zamujena. Ker pa sadne peške, če niso preje dobro zamrznilo, isto pomlad ne kalé v zemlji in ozelené se le pomladi pozneje (celo leto kasneje), če jih niso miši med tem pozarile, naj vsak, ki bodočo pomlad namerava se sadne

peške sejati, jih pusti takoj dobro zmrzniti. To izvrši se pa takole: Peške naj se malo pornešajo z drobno prstjo ali pa prav drobnim peskom (milko), kar se vse skupaj toliko z vodo pomoči, da je vse dobro premočeno. Vse to se dene potem v kako plitvo posodo (na dosti velik pladnik ali pa v kako primerno skledo), kar se postavi na senčni, mrzli kraj, kjer vse dobro zmrzne. Da so peške pred tisti in mišimi varne, naj se pokrijejo s kakim zadosti gostim rešetom. Tako naj se pusté peške na mestu stati, dokler zmrzuje. Ko se je zemlja otalila in postala za setev vhodna, naj se peške poiščejo in, da bodo v zemlji pred mišimi varne, se pred setvijo pornešajo z rudečo barvo meningom (minium). Kdor bo po-topal tako s sadnimi peskami in jih pravilno vsejal, zelenele bodo mu še letos.

Sadni cepiči. Vedno bolj se bliža čas za požlahtnjevanje sadnega drevja. To je v resnici veselo, koristno in kratkočasno opravilo za vsake vnetega domačega sadjerejca. Pri tem opravilu so pa merodajni pogoj sadni cepiči. Ti morajo biti o pravem času odrezani raz materinega drevja. Skrajni čas zato je ravno

sedaj, ko drevje še mirno počiva. Cepiči naj se narezujejo ob lepem, suhem in toplem dnevu. Jemlje naj se le od dobrih sadnih sort, ki so rodovitne in se njihovo sadje tudi lahko in dobro speča. Cepiči naj se narezujejo le iz drevesnih vrhov, nikdar pa ne iz spodnjih stranskih vej. Jemlje naj se le lepi, krepki in dobro razviti enoletni poganjki, ne pa kake napol razvite sibe sibe. Taki cepiči naj se sorta po sorti skupaj v šopke povežejo, z imenom preskrbe in spravijo do časa porabe na ne pregorkem in tudi ne prehladnem kraju; najbolje v kakem kotu (ali pa v posebnem nabojčku) v kleti. Tu naj se potaknejo za dobro tretjino v droben, ne presuh pesek, ob katerem se lahko malo vlažnega mahu plitvo naloži, da pesek presuh ne postane. Tako se dajo cepiči dobro ohraniti skozi celo leto, in človek jih ima ob vsaki priliki, ko jih potrebuje, precej pri rokah.

Kdor pa boče črešnjeve divjake z zlahtnimi vrstami po starem načinu požlahtniti, naj to uže v tem mesecu stori. Tudi črešnjevi cepiči za požlahtnjevanje za lubad dajo se po povedanem navodilu dobro ohraniti.

Razne novice.

(Udanostne izjave) poslale so prevzvišenemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu z novega zopet naslednje občine: Breznica na Gorenjskem, Šturije na Vipavskem, Trata v Poljanski dolini, Vače pri Litiji in Vrh pri Vinici. — Slava!

(Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski.) podarili so za zgradbo nove duhovniške cerkve v Trnaji na Notranjskem 100 goldinarjev.

(Kresovi za papeževo slavnost) Papeževa slovesnost bi se na deteli po zunanje pač zelo povzdignila — s kresovi. Res je sedanji letni čas jako neugoden za to, a vendar bi krepke roke po naših hribih že spravile tolike gromade skupaj, da bi če bi takrat ravno ne deževalo, žarni kresovi v soboto (18. t. m.) zvečer med slovesnim zvonjenjem naznanjali po vsem Slovenskem v doline in čez hribe, našo verno udanost rimskemu papežu. Torej — žgite kresove!

(Iz Štange) se nam piše: Dne 6. t. m. opravili smo slovesno sedmimo po t gospodu kanoniku Maru. Prvi cerkveni so ob tej priliki peli novi „Requiem“ P. Angelika Hribarja. — Splošna je bila žalost po vsem Slovenskem ob smrti dobrotljivega kanonika Maru. Posebno smo žalovali za svojim rojakom tudi mi Štangarji, ker med nami je pokojniku tekla sibel. Rad se je spominjal svojega rojstnega kraja in rad zahajal tudi domov. Lani v jeseni je bil tudi še osem dnij pri nas vesel in zdrav. Dejal je ob tej priliki, da bo zdaj lažje večkrat prišel, ker je stopil v pokoj. Žel, da ga ne bo več. Počiva naj v miru blagi mož ter prosi pri Bogu za svoj narod, katerega je tako zelo in resnično ljubil. — Zimo smo imeli tudi pri nas hudo. Škode je mnogo, vlasti pri krompirju,

katerega je ljudem mnogo zmrnilo po kletih. Ljudem gre slaba za denar. Večinoma morajo skoraj vsi kupovati žito, prodati pa nimajo kaj; in če kaj imajo, nima nobene cene. Prašiči, goveja živina, vse je bolj po ceni, meso v Litiji pa zelo drago. — Med mrliči jih je bilo lani največ za grižo. Sedem ljudij je umrlo neprevidnih, ker je smrt jih prehitela skoro v trenutku.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.) V nedeljo dne 5. febr. priredilo nam je prostovoljno gasilno društvo prijeten večer. Društvena dvorana bila je natlačena polna. Igre, glumo v enem dejanji so naši spretni igralci in igralko dobro izvršili. Tudi g. Ivana Zvana govor o koristnosti gasilnih društev je bil včas občinstva. Posebno radotali smo se lepaga petja. Slava našem pevskemu koru! Čestega dohodka ima društvo ta večer 122 gld. — Društvo to sploh dobro vpeva. Premožnja ima v gasilnem orodju 3228 gld. Darov od zadnjega občnega zbora je društvo došlo 409 gld. Vsa čast posebno načelniku g. A. Belca, ki poleg drugega obilnega posla še tako lepo odkriva to koristno društvo.

(Umer.) S Trate se nam poroča: V bližnji rad v Todražu sprla sta se dne 9. t. m. dvaindvajsetletni sin in njegova mati. Vzrok je bil kaj malenkosten. Sin je zahteval boljše jedil, češ, da je predpust; mati pa mu je zatrjevala, da je zanj dosti dobra „jeternica“. Sin zgrabi jeza in ga tako razdirja, da popaše za nož in ga zabode materi v glavo. Takoj se zgrudi nesrečna mati mrtva na tla; nečloveškega sina pa ima sedaj c. kr. sodnija ločka v varstvu. V kratkem času je v našem kraju to že drugi grozni umor. Ni dolgo, kar je mož svojo ženo vtopil in sedaj najstrašnejši slučaj, kamor pride

drast človeka: umor lastne matere. Obakrat pa je temelj strašnemu zločinu — v nenravnosti. Umrjena mati je živelá že mnogo let v — divjem zakonu. Kdor kaj m'ali pri tae h aluđajih in kdor res ljubi narod, mora zaklicati: Vera peša; zato vera — na dnevni red!

(Umrí) je vpok. duhoven gosp. Valentin Orehek pri Bučki v gradu Badelci pri č. sestrach magdalenkah. Bajni je bil rojen v Dobu leta 1846. Posvečen l. 1874 služboval je kot kapelan, v Švibnem, v St. Lovrencu ob Temenici, dalje v Čemšeniku in naposled v St. Jurju pod Kumom, zadnja leta je bil bolehen ter si je izprosil začasnega pokoja. Mili Bog je dodelil sedaj skromnemu blagemu gospodu večni pokoj. Naj v miru počiva! — V Trstu je umrl policijski svetnik gospod Rajmund Vidic, rojen Ljubljanečan.

(Nesreča.) V sredo, 1. t. m., je v Mrni Peči pri gradnji železnice podsulo 13 let starega dečka Josipa Pugela iz Vel. Kala. Prinesel je kosilo svojemu bratu in je sedel pod usad, kjer so kopali. Jeden delavec je nevarnost zapisil in je drugim naznanil, da so zbežali, dečka pa je podsula velika plast zemlje, da je nesrečnej takoj umrl. Neprevidno ravnaajo nadzorniki, ker pusté delavce zemljo izpodkopavati, mesto da bi od vrha kopali.

(Iz Šmarje) se nam poroča: V torek 7. t. m. ob 10. zvečer je pri nas zadel v pridoru, ki ga delajo za železnico, nekega delavca velik kamen in ga do smrti ubil. Ponesrečenega delavca so prenesli v mrtvašnico.

(Slovenski romarski brzovlak v Rim.) Gledé tega danes omenimo naslednje posebnosti: 1. Posebni vlak po znižani ceni gre iz Maribora v ponedeljek, dné 10. aprila t. l., ob 10. uri dopoldne, ter odhaja ta isti dan iz Ljubljane ob 2. uri popoldne, iz Gorice ob 7. uri zvečer, in prihaja v Rim v torek, 11. aprila, ob 3. uri popoldne. 2. Udeleženci se bodo sprjemali na postajah med Mariborom in Gorico, za koroške udeležence izvanredno tudi v Vidmu (Udine). 3. Tjevožnja je skupaj in naravnost, to je, preko Nabrežine, Gorice, Vidma, Mestre, Padova, Bologne in Florence; vožnja nazaj pa posamezna z vsakim vzorednim, torej tudi z brzovlakom, v teku 30 dnij po taisti progi, ali pa preko Loretto, Rimini, Bologna. Vsak udeleženec ima pravico, šestkrat izstopiti in se ustaviti. Za priklopljeno vožnjo iz Rima v Neapel bo za udeležence posebnega vlaka cena na polovico znižana tudi, bodisi posameznikom ali skupnemu isletu, kateri bo od tam prirujen. 4. Stanovanje, vspored slavnostij itd. v Rimu oskrbljeva bo posebni odbor s tolmači in kašipoti. 5. Vlak bo sestavljen iz vóz, ki bodo od Maribora do Rima brez premembe peljani, in sicer I., II. in III. razreda, kakor tudi salonski in spalni vozovi. Kupeji bodo s številkami zaznamovani. 6. Carinski pregled prtljage bo na laški meji v vozovih. 7. Menjalnica denarja, kakor mala restavracija nahajala se bo v vlaku. 8. Vorne cene, katere se v kratkem definitivno naznanijo, bodo primeroma na polovico znižane. 9. Vozni listki naj se prej kot prej naročujejo, skrajni čas pa do 4. aprila oskrbé, ker pozneje — če bo sploh še mogoče postreči njim — stanejo več. Za razpečevanje voznih listkov se uljudno prosi. 10. Ker bo vravnavanje vožnje oskrbljeval kot strokovnjak gospod

Jos. Paulin v Ljubljani (mejnarodna potovalna pisarna) nadejati se je najpripravneje vredbe. Pri njem se naročujejo vozni listki, stanovanje v Rimu itd., in poizvé vse potrebno. Naj se torej vsakdo, ki v Rim pohiti, pravčasno oglasi. Pred vsem treba namreč vedeti, ali bo dovolj udeležencev, ali ne.

(Z delenjskih hribov) se nam poroča: Burja brije, da ropotajo okna! Pri peči mi je mraz! Kaj to pišem, saj menda je povsod tako. O vremenu pisariti, to je prenavadno, torej kaj družega. Ravno je vstopil sosed v hišo; torej njega vprašam, kaj hočem pisati Slovincu. Veš kaj, mi dé sosed; zini katero o slovenskih liberalcih. To pa tudi jaz pritrdim. Sicer nehvaležno delo, ker zamorca umivaj še tako, vedno ti bo črn; tako je tudi s slovenskimi liberalci! Hvaležni smo cenjenemu „Slovincu“, ker tako odločno odkriva nakane slovenskih liberalcev; hvaležni smo zlasti za krepke uvodne članke „slovenski liberalci in loža“. Tukaj je njih pravcata fotografija! Slovenski liberalci sami sebe bljuje po glavi, pišejo prav lepo, in v resnici drugače ravnaajo. Brali smo po naključju v „Rodoljubu“ štev. 22, 19. novembra 1892: „Pri nas na Kranjskem pa žalibog ni povsod tako, in marsikje zabavlja se raz leco le čez liberalne slovenske brate in brezverce, namesto da bi se podučevalo kmeta o umnem gospodarstvu, in poleg tega tudi o njegovih narodnih pravicah.“ Kako lepe besede, toda grozno puhle. Gospodje liberalci povemo Vam, da nas duhovščina na Kranjskem podučuje rada o umnem gospodarstvu, in o narodnih pravicah več, kakor je dolžna, in to stori brezplačno! in Vi gospodje? Poznam duhovnega, ki je kmetovalce podučeval vsestransko, in se veliko trudil tudi za gmotni napredek kmetovalca. Kmetovalci so ga radi imeli, in kdo ga je črtil? To so bili slovenski liberalci! in zakaj so ga črtili; zato ker se je veliko trudil za blagor kmetovalcev. Kaj pa misliš ti sosed o tisti večini, ki jo vlada kuje skupaj? V resnici ne pričakujem nič dobrega; kjer se kuje, slika, vari, in kjer se kompromisi delajo, tam ni nič dobrega. Žalostnega spomina so kompromisi pri nas! Po vsakem kompromisu je bila liberalna stranka ojačena, mirnim dušam se je dalo malo kadila v časopisih, pa je bilo. Taka bo tudi z dunajskim kompromisom. Liberalna stranka se bo okrepila, mirne duše bodo vlovile kak red, ali pa se jim bo pela slava po časopisih! Katoliško ljudstvo ti plačuje davke, ti voli katoliške poslance; dalje se nikar ne brigaj! Liberalcem na ljubo pa katoliško šolo daruj.

(Iz Rovt) 7. febr. se nam poroča: V nedeljo dne 5. febr. sošli so se tukajšnji udje c. kr. kmetijske družbe in sklenili se ločiti od logaške podružnice, in osnovati lastno podružnico. Pametna misel! Zakaj Rovtarji se bodo potem udeleževali raznih gospodarskih koristij, katerih sedaj nimajo vsled oddaljenosti od Logatca. Kedar se bode vpisalo zadostno število udov, potem se bode ustanovila podružnica in volil odbor. Razgovarjali so se udje tudi, da bi se napravila v Rovtah sirarnica, kakor jih je že mnogo ustanovil velezasluženi g. župnik in deželni poslanec Janez Mesar v bohinjki dolini. Da bi se pač ta misel vresničila! V Rovtah imajo kmetje še precej živina, užitka od nje pa prav malo. Za maslo se ne dobi veliko, mleka pa prodajati ni mogoče, saj imajo kravo v sleherni

bajti. Ako se pa ustanovi sirarnica, bode mlekarstvo do našalo kmetom lepih dohodkov.

(Častno diplomo z zlato svetinjo) priznala je komisija, sestavljena iz najslavnejših medicinskih velmož, higijenične razstave v Londonu (Royal Aquarium Westminster) zdravilnim izdelkom: (tinktura za želodec, malinčin sirup, sirup iz izlečka rastline tamarindus, Anisette Excelsior in Naturel-Curaçao) tukajšnjega lekarja G. Piccolija. To je drugo odlikovanje v kratke dobi.

(Iz Cirknice) se nam piše: Cirknica bode vendar kakor se sliši dobila vodovod. Voda bode napeljana iz studenca „Oberh“, vasi Martinjak. Cirkničanje pa morajo zahtevam prebivalcev Martinjaka ustreči s tem, da napravijo v vasi štiri iztoke, pokrijejo vse stroške za napravo in popravilo in če bi utegnili vode prebivalcem primanjkovati, pa da jo smejo tudi zapreti. Za dobro pitno vodo se sedaj že skrbi pri nas; oj, ko bi se še skrbelo tudi za dober — kruh! — Gospod urednik! od vseh stranij so se čule tožbe o hudi zimi, samo iz Cirknice ne, akoravno smo morali ravno toliko mraza pretrpeti, kakor drugod, če ne še več. Tolažili smo se vedno, da bode že dobil v svojem času gospodarstvo v roke „jug“, saj je polnoleten postal. Zgodilo se je! Danes je gorko, kakor spomladi. Sneg se joče, kakor da bi ležal še premalo časa. Mlinarji in piljarji ugibali so razno med seboj in pazljivo poslušali stare vremenske preroke, kdaj da se bode vreme na boljše obrnilo, a ti so slabo zadeli in resničen je pregovor. Pro-roki, kateri žgance jedó, — pa nič ne vedó. — Dne 9. t. m. izročili smo hladni zemlji truplo najstarejše žene v cirkniški fari, katera je bila stara 95 let.

(Zopet zmrznil.) Z Bleda se nam piše: V nedeljo 12. t. m. podal se je Jakob Logar, star 51 let, doma v Bohinjski Bistrici, na Mužaklo drvarit. Poprej je pil na Savi žganje in ga tudi nekaj seboj vzel. Toda po noči je deževalo in snežilo, in revež je od žganja omoten zmrznil. Dobil ga je 13. februarja neki drugi drvar. V snegu se je poznalo, da je revež večkrat padel in se zopet pobiral. Nazadnje je sezul škornje in šel par korakov bos naprej. Tu je omagal. — Truplo so peljali po velikih strminah navzdol na Dobravo, kjer so je danes pokopali. Kraj kjer je zmrznil, spada namreč k dobravski, oziroma zaspiški. Naj v miru počiva!

(Na Dobrni) mladinsoljubi že skozi nekoliko let skrbijo za to, da otroci tamošnja šola obiskujoči dobivajo ob zimskih dnevih toplo hrano. Letos dne 29. januarja so šolski prijatelji priredili „prijateljski večer“ v korist šolske mize.

(V Brezji pri Žrečah) so se dne 6. februarja v kuhinji posestnika Jožefa Sadek vnele saje. In vsled tega se je „rudeči petelin“ prikazal na strehi. Vrli prebivalci v bližnji Slakovi to opazivši so takorekoč bliskoma prihiteli ter so gasilci v veliki nevarnosti za lastno življenje skozi švigajoči plamen vlačili in srečno rešili vse posode z žitom in mesom. Še celo svatje, ki so se bili pripravili za pot pred altar v Čadramu, niso marali za lepoto svatovskega oblačila, ampak so z drugimi vred razodevali ljubezen do svojega v samoti bivajočega soseda. Vseled

take brambe se je vpepelila samo streha, vsa ostala poslopja bila so rešena.

(Od Radgone) ob levem bregu Mure skozi Belotina do Lendave bi radi potegnili železnico. Gospoda Mihalič in Rajtar sta od ministerstva dobila dovoljenje, da smeta začeti delati prve priprave za železno cesto.

Prošnja.

Pred 16 leti začelo se je po duhovni traji na Netrajskem (pošta St. Peter) nabirati za zgradbo nove le takrat zelo potrebne cerkve. Nabralo se je dosedaj od 1 do 5 tisoč gl. Dolgo časa bi pa bilo treba nabirati, bi se hotelo iz denarja domačinov, večidel ubošnih, zidati. Ker se je pa število prebivalcev dotične duhovnije zelo pomnožilo — čuti se toliko bolj potreba nove cerkve. Sedanja cerkev je namreč 10 mt. dolga, 5 $\frac{1}{2}$ mt. široka in 4 $\frac{1}{2}$ mt. visoka! In taka naj zadostuje skoro za 1200 domačih ljudi in še dosti tujih, ki prihajajo iz Zagorja, St. Petra in nekaterih slavonskih podružnic, ob praznikih ob 10. k sv. maši v Trnjo! Pri tako majhnem prostoru, ne more se nihče čuditi, da tretjina ljudi ostaja o praznikih brez sv. maše! Guječa in vročina v nizki cerkvi tudi le nekoliko bolehnim ljudem priti zabrani! Zato v dovoljenjem in posebnim priporočilom prevar. knezoškofa, zatekam se k prečast. duhovščini in občinstvu s prošnjo: „Spominajte se z milimi darovi rojakov v Trnjo in olajšajte jim težavno udeležbo presv. daritve!“

Prostovoljni darovi naj se pošiljajo podpisaneemu. Imena blagih dobrotnikov bode od časa do časa prinášal „Slovenec“

Fran Lakmayer,
kurat.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dni
2. marca 1893 zvečer.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	7 90	Špeh povožen, kgr.	— 64
Reš.	6 80	Surovo maslo, „	— 73
Ječmen, „	6 —	Jajce, jedno „	— 3
Oves, „	6 15	Mleko, liter „	— 10
Ajda, „	8 25	Goreje meso, kgr.	— 64
Proso, „	6 —	Telečje „	— 56
Koruz, „	5 50	Svinjake „	— 58
Krompir, „	3 20	Koštrunovo „	— 40
Leča, hktl.	14 —	Pišanec „	— 55
Grab, „	13 —	Golob „	— 27
Pislo, „	10 —	Seno, 100 kgr.	— 67
Maslo, kgr.	— 96	Slama „	— 23
Mast, „	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr.	— 20
Špeh svečl.	— 56	„ mehka, „	— 1

Zal. A. Solbring, Lipsija. Novomesto.



Kredit in obdelava C. Opitz.

Enajst oddelkov, obsevajči:

I. Nemčija — II. Avstro-Ogersko — III. Švice
IV. Francija — V. Italija — VI. Belgija in
Holandija — VII. Švedsko in Norveško —
VIII. Danija — IX. Vel. Britanija — X.
Španija in Portugal. — XI. Rusija in spod-
nje podonavske države. 78 2

Popolne v 35 tedajah 4 60 kr.
Dobit se v vsaki knjigarni. 78-3

Loterijske srečke.

Dunaj 11. februarija:	44,	2,	36,	85,	15.
Gradeo, 11. februarija:	60,	53,	90,	64,	80.
Line, 4. februarija:	88,	89,	83,	59,	52
Trst, 4. februarija:	69,	28,	89,	43,	86.

Henrik Zadnikar

pasar in srebrar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17

se priporoča velečastnej duhovščini v napravo in popravo vsakovrstne

cerkvene posode

iz bron in srebra v poljubnih slogih z zagotovitvijo trajnega, dobrega dela in najnižje cene.

Napravlja na željo cerkvena dela za plačilo na obroke. Sprejema stare reči v prenovljenje, t. j. v posrebenje in pozlačenje. 76 24-8

V zalogi ima vedno različne cerkvene posode, stotake tudi strelovode.

Povesti

III. zvezek:

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. — Tudi II. zvezek je še v zalogi.

14 (3-2)

!! Mošt !!

Kdor želi prirediti za domačo porabo dober, okusen mošt, obrne naj se do tverke Ivan Sajovic, Gradeo, Murplatz št. 1, katera mu prihrbi vso pripravo za cel polovnjak mošta z navodilom vred za 5 gld. 50 kr. — Naročila izvršuje točno proti postnem povzetju.

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najboljše priznani in priporočani pravi sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)



Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a se vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

se torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 473 20-9 83 6-6

Osnodnja razpošiljalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodman, A. Schindler, Ant. Mizsam, lekarničar. F. Prodman, M. Mizsam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovecu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novemestu: A. pl. Sladoviz; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: P. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blazek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Rath.

Pri zlatem drž. jabolku.

P. PSERHOFER

Zum goldenen Reichsapfel.

11 (123)

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **universalne kroglice** imenovane, so staro znano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri ne frankovane pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno **Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenik pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balsam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maša za protin**, 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — **Balsam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapijice)**, proti sprjemenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr. — **Angleški čudezni balsam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — **Tannechinin-pomada**, J. Pserhoferja, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliži**, prof. Steudel-a, sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 lonček 50 kr., s frank. pošlj. 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih navedene tu in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbijo. — **Pošiljke po pošti** izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljках s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Anton Kersnič,
ključavničar v Hrovčah pri Ribnici,

se priporoča predst. duhovščini in sl. občinstvu za na-
pravo dobrih in trpešnih stidnih ognjst (šparherdov),
okov za vsakovrstne stavbe, za popravo vsake baše
strojev za kmetijske in živinje, in turnskih ur, napravo
tehtnic (vag). Popravi tudi stare prelanske uteže. Izde-
luje grobna omrežja (Grabgitter) po načrtih, in razna
cerkvena v to stroko spadajoča dela v poljubnih slogih.
Cene so nizke, dele ukusno.

Zahvala.

Za obilno udeležbo pri pogrebu našega pre-
ljubega očeta

Antona Pekovca,

obče spoštovanega meša in posestnika, mnogo-
letnega cerkvenega ključarja,

izrekamo tem potom predastiti duhovščini, so-
rodnikom, sosedom, vsem prijateljem in znancem,
istotako tudi vsem, ki so prišli kropiti ranjkega,
naj toplejšo zahvalo, priporočujoč ob jednom
umrlega v molitev in blagi spomin.

V Mačah nad Preddevrom 2. febr. 1893.

Rodbina Pekovec.

Prostovoljna prodaja posestva,

obsegajoče dobro urejen mlin s
petero tečaji in pohištvo, dalje
žaga in kakih 14 oralo zemljišča.

Pogoji in cena poizve se pri posestniku v Mošnah
št. 34 na Gorenjskem. 18 (2-1)

Gospodu lekarnarju Piccoliju

„pri angelju“ v Ljubljani, Du-
najska cesta.



Podpisani javljamo s tem, da
smo po Vas pripravljeno „tink-
turo za želodec“ uporabili in
nje zdravilno moč za želodec in
ostale prebavne organe izkusili.

Na podlagi tega priporočamo
to delujoče domače zdravilo vsakemu, ki bi je ute-
gnil potrebovati.

Peter Studenaz, župnik, Canfanaro, Istra, 1891. — Mihael
Bogulin, župnik, Ajdovica, 1891. — Josip Črnko, župnik,
Vuhred, 1891. — D. Ivan Gabrielič, župnik, Gallignana,
Istra, 1891. — Ivan Belec, župnik, Sv. Martin pri Albion,
Istra, 1891. — D. Anton Usmiani, kooperator in katehet, Ro-
goznica pri Šebeniku, Dalmacija, 1891. — D. Caproni, župnik
in dekan, Levico, Tirolsko, 1891. — Ferdo Babič, župnik in
kanonik, Ravnogora, Hrvaško, 1891. — F. Bencelj, župnik,
Dražgoše, Kranjsko, 1891. — Jurij König, župnik, Na Vinici
(Weinitz), Kranjsko, 1891. — D. Luka Raicevich, kaplan,
Giurich, Perasto, Dalmacija, 1891. — Avgust Zagar, župnik,
Kupjak, Hrvaško, 1891. — Štefan Jenko, vikar, v Podkrajah,
Ilirska Bistrica, 1892. — Josip Hočvar, kanonik v Novem
Mestu, Kranjsko 1892. — Anton Vedral, kaplan v Lischau
pri Budejovicah, Češko, 1892. (52-2)

Matevž Lipar,

tovarnar cementa

v Šmarci pri Kamniku,

javljam prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu,
da sem izročil

zalogo cementa

kateri je priznan kot izvrsten, gospodu

M. Mateku, 17 (3-1)

trgovcu v Kamniku, p. d. „pri Kodelcu“.

Vsa njemu dolga naročila izvršil bode natančno
in točno po tovarniški ceni.

Priporočam torej zalagatelja in svoj izdelek v
blagohotno uvažanje. 92 3-3

45 let na dobrem glasu!

C. in kr. avst.-ogr. in kr. gršk. zobnega zdravnika

dr. Poppa anatherinova ustna voda

najprijetnejša in najboljša ustna voda na svetu, pom-
pri ustnih in zobnih bolečinah, in pri istočasni rabi s dr. Poppa
zobnim praškom ali zobno pasto ohrani zdrave in lepe zobe.

Gosp. dr. J. G. Poppa, c. in kr. avst.-ogr. in
kr. gršk. dvora. zobn. zdravn. na Dunaji.

Srečni uspehi, katere sem skušal sam in katere so skušali vsi
bolniki, ki so rabili anatherinovo ustno vodo, mi nalagajo
dolžnost, da kot zdravnik izjavim, da sem jo večkrat priporo-
čal ne le kot najboljšo med znanimi zobne ohranjujočimi
sredstvi, temveč tudi kot varovalno sredstvo proti pe-
gostnim ustnim boleznim, o katerih se večkrat toži, in
isto še vedno kar najtopleje priporočam.

Sloveče toaletne specialitete dr. J. G. Poppa, c. in kr.
avst. in kr. grškega dvornega zalagatelja, na Dunaju, mesto, Bog-
nergasse 2, prodajajo: V Ljubljani: G. Piccoli lek., W. Mayer, lek.,
J. Svoboda, lek., U. pl. Trnkoczy, lek., J. Grell, lek., Ed. Mahr,
parf. K. Karinger, V. Petričič, J. S. Benedikt; v Črnomlju: J. Blah,
lek.; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lek.; v Ko-
čevju: J. Braune, lek.; v Kranju: K. Šavnik, lek.; v Krškem: Fr.
Böhmches, lek.; v Litiji: J. Benes, lek.; v Metliki: Fr. Wacha, lek.;
v Novem mestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baecarich, lek.;
v Radovljici: A. Rohlek, lek.; v Škofljoki: J. Zenatti, lek.; v Treb-
njem: J. Ruprecht, lek.; v Vipavi: A. Gulielmo, lek. in vse lekarn-
dragerije in parfumerije v Avstro-Ogerski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava



Seh. Kneipp

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da
se škodljivemu uživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave
lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in
redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Po-
naredob se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika
Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24-3)

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kalan.

Tiska „Katoliška Tiskarna“

Koverti s firmo
vizitnice in
trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.